

1/1/25

Item Code:

954

Participant Code:

509

विषयः - प्रत्याशा जीवनाथ

കൂടെ സിങ്കൽ:

प्रकृति रमणीयाः सुन्दरः च भवति गुरुपुरम्।
स्नहमयी, त्यागमयश्च जनाः तत्र वसन्त।
सर्वेपि परिसरस्नही च भवति। स्वच्छन्दम्
विद्वत्तम् जनाः, प्राणिपक्षिणश्च ग्रामस्य प्रधान
आकर्षणा। तत्र सर्वे अपि सदा हर्षेण वसन्ति।
तत्रस्तः डक्कम् गृहस्य बालिका भवति
नन्दिनी। षष्ठी कक्षायाम् सा पठति स्म। विद्यालय
सर्वदा प्रथम स्थानम् सा प्राप्यति। न केवलम्
पद्याविषयं अपि तु पद्यतरविषयं सा
प्रतिभाशाली आसीत्। तस्य मातः अतः
तस्मिन्नेव विद्यालय दशमी कक्षायाम्
पठन् आसीत्। सः अपि अतीव बुद्धिशाली
आसीत्। तस्य माता पिता च कास्मिंश्चित् कष्टेभ्यः
उत्तम उद्योगे आसन्। तथा तं श्रीमन्ताः च



7/1/25

Item Code:

954

Participant Code:

509

आशना

दशमी कक्षायाम् भरतः सर्व विषयेषु
पूर्णः अङ्कः प्राप्तवान्। तत् कारणात् तस्य
माता पितरौ तम् नगरं शिक्षणम् प्रदातुम्
निश्चयम् अकरोत्। ते अपि नगरं ङव कार्यं
करोति। अतः तम् अपि तत्र नगरं
वासम् उपयोगकरम् इति चिन्त्या ते
ङवं निर्धारित् करोति।

नन्दिनी, भरतः च तत् ग्रामं ङव
उपित्वा जीवति स्म। तथा तम् नगरम्
जीवनं आसक्तिः नासीत्।

नन्दिनी बाल्यं ङव वैद्यकीय रङ्गे
आसक्तः आसीत्। तथा सा वैद्यकीयम्
पठामि इति सर्वत्र वदति स्म। वैद्यम्
भूत्वा जन सेवा करणीयम् इति सा
अचिन्तयत्। तत्र सा ग्रामं जनानाम्
सेवां कर्तुम् उत्सुका आसीत्। तथा सा
नगरम् जातुम् उत्सुकः नासीत्। तथापि अनिवार्यतया सा



Smriti
7/1/25

Item Code:

954

Participant Code:

509

अपि नगरे पठनार्थम् गच्छति।
तदा कोशना महामारी देशे व्यापितः। तद्
नन्तश्च सर्वे कार्याणि स्तगिताः अभवन्।
तस्य तत् कारणात् नन्दिन्याः माता पितरः
गृहे वसन् कार्याः कुर्वन् आसीत्। तदा छात्रा-
-याः पठनार्थम् माता पितरः तम् दूश्वाण्यां
दत्तवान्। तदा पिता स्वपुत्रपुत्रीम् च वदन्-
"दूश्वाण्याः उपयागम् सदा उत्तमरीत्या
करणीयम्। केवलम् पठनार्थं इव तस्य
उपयागम् करणीयम्" इति। तदा २ "अस्तु पिताश्री
व्यंआवां इव कुरुतः" इति ते सन्तोषेण वदति।
तत् नन्तश्च ते स्वस्य मित्राणां अध्यापकानां
च संपर्कः च करोति। कोशना कारणात्
तत् वर्षे परीक्षा च नासीत्। तत् कारणात्
ते तत् कक्षायाः पाठम् न पठन्। सदा
मनोरंजनप्रदाने विषयानि दूश्वाण्याम् पश्यन्ति
स्मात्तदेव द्वौ वर्षे ते अकरोत्। तदा भरतः
वदन् अन्तर्जाले बहूनि मित्राणि च प्राप्तवान्।



Item Code:

954

Participant Code:

509

द्विवर्षान्तरम् विद्यालयाः आरभत । भरतः,
नन्दिनी च नव विद्यालये प्रवेशम् प्राप्तम् ।
दूखाणां अतीव उपयागान्तरम् छात्राः पठने
आसक्ताः न आसन् । परीक्षायाम् भरतः
अनुत्तीर्णः च अभवत् । नन्दिनी अपि
अनुत्तीर्णः अभवत् । तदा रक्षकाम् शिक्षकान्
विद्यालये आह्वयति । छात्रयोः विफलार्थं कारणम्
च अपृच्छत् । तदा " अस्माकम् स्वकार्यत् अहं
तम् स्वयमेव पठनार्थं दूखाणी दत्तवान् ।
एतौ एव रीत्या दुरुपयोगम् करोति अहं
न अजानत् । माम् क्षम्यताम् " इति पिता शिक्षकं
वदति । गृहम् आगत्य दूखाण्याम् पुनः प्राप्य
पिता तौ अनाडयत् । तस्मात् पूर्वं सः एव
न अकरोत् । तत् कारणात् दो छात्रौ भीताः
अभवन् ।

पिता तथाः दूखाण्याम् दृष्ट्वा क्रोदितः
अभवत् । भरतस्य दूखाण्ये बहूनि अपरिचिताः
जनानाम् संपर्कः आसीत् । ते सर्वे अपि

Item Code:

954

Participant Code:

509

कुख्यातः चोराः आसन् । तदा भरतः "माम्
क्षम्यताम् पिताश्रीः, अहं अपराधः कृतवान् ।
भवान् अस्माकम् क्तम् अधिकारम् अहम्
दुरुपयोगम् कृतवान् । माम् क्षम्यताम्" इति
अवदत् । तथापि पितस्य क्रोधः न शान्तम्
अभवत् । सः स्वस्थ कक्षाम् गत्वा निद्रां अकरोत्
तत् रात्री नन्दिनी भरतम् अपृच्छत् - भ्राता!
भवान् इवं कुतः कृतवान्? तदा भरतः -
"अहं जानामि, अहं अपराधः कृतवान् । अहं
जीवितुम् न योग्यः । परन्तु त्वम् बहु कुशलमती
भवति । त्वम् अग्रे पठित्वा मातापितरौ गौरवं
प्रदातुम् प्रयत्नम् करोतु" इति अवदत् । तदा
सा - "त्वम् यत् कृतम् तत् अपराधमेव ।
परन्तु तदर्थं जीवत्यागः न उचितम् । इतत्
त्वम् न कुरु" । "न न नन्दू, अहं जीवम् न
त्यजामि । त्वम् गच्छ, निद्रां करोतु" इति वक्त्वा
तम् सम्प्रैषत् । तद् दिने काञ्चिपि निद्रां अकरोत् ।
सर्वे अपि बहु दुःखिताः आसन् ।



Item Code:

954

Participant Code:

509

अनन्तरं दिने नान्दिनी शीघ्रं उत्तिष्ठत्।
यदा सा भ्रातॄन् द्रष्टुम् तस्य कक्ष्यां गच्छति
तदा सा तत्र भरतस्य शवम् अपश्यत्।
तत् दृष्ट्वा सा उच्यते शब्दैः शोकं
आरभत। तदा माता पिता च तत्र अगतवान्
पुत्रम् दृष्ट्वा ते अपि शोकितुं आरभत।
तत् घटना नन्तरम् गृहे काऽपि शान्तिः
न आसीत्। एकं मासम् गतम्। नान्दिनी (स्वः)
भ्रातॄन् अवस्थाम् दृष्ट्वा, तम् अधिकृत्य चिन्त्या
रुदति स्म।
बहु दिनानन्तरम् सा पठनम् आरभत।
येथा भ्रातः इच्छति तथा अहं करोमि इति
दृढनिश्चयम् कृत्वा सा पूर्णं मनसः पठन्ति
स्म। तथापि सा परीक्षायाम् पूर्णं अङ्कः
न प्राप्तवती। सा दुःखितः भूत्वा गृहं आगत्य
पितरं तम् अधिकृत्य अवदत्। तदा सः - "पश्य
नन्दु, त्वम् बहु प्रतिभाशाली भवति। त्वम्
यदि वर्षस्य प्रथमं पठनम् आरभति चेत्

Item Code:

954

Participant Code:

509

त्वम् पूज्यमिदं कम् प्राप्तुम् शक्नोति" इति अवदन्।
दशमी कक्षायाम् उत्तम अङ्कम् प्राप्य अपि
सा उत्तमे विद्यालये प्रवेशम् न प्राप्यति।
तदा सा दुःखिताऽभूत्वा गृहे अवसत्। तदा
पितरौ तम् कारणम् अपृच्छत्। तदा सा -
"अहं मम अष्टमी, नवमी, दशमी कक्षायां च
पाठः न अपठत्। तत् कारणात् अहं अधुना
पठितुम् न शक्नोमि" इति अवदत्। तदा तस्य
पिता - "नन्दू, त्वम् इति मा चिन्तयतु। त्वम्
अतीव बुद्धिमती भवती। त्वम् पठितुम् समर्थः
भवति। त्वम् वेदयक्रीय शङ्गा आसक्तः आसीत्
खलु। त्वम् अद्य इति पठनम् आरभतु"
इति तम् पिता धैर्यं प्रदत्तवान्। तदा सा स्वस्थ
आभिलाषाम् स्वस्थ ध्येयम् इति अचिन्तयत्।
प्रथमं सर्व प्राथमिक विषयाः पठित्वा तस्य
एकादशी, द्वादशी कक्षायाः विषयाम् अपि
अपठत्। तथैव प्रवेशपरीक्षायाम् च अपठत्।
कक्षायाम् पूर्णं अङ्कम् प्राप्य सा सन्तुष्टा



Emma
7/1/25

Item Code:

954

Participant Code:

509

अभवत् । तत् हर्षेण सा प्रवेशपरीक्षा विलिख्य
तत्र अपि प्रथमस्थानम् अप्राप्तवती । उत्तम
विद्यालयं वैद्यकीय शिक्षणं प्राप्य बहु
उत्तमं वैद्या इति गौरवम् प्राप्तवती च ।
अधुना सा - स्वस्य इच्छानुसारम् ग्रामे
वसति । तत्र जनानाम् सेवां तावत् तस्य उद्देशः ।
सा विद्यार्थिनाम् प्रति स्वस्य कथाम् वक्तुं
तम् पठनार्थं प्रेरयति । स्वमातापितरम्
च सर्गोर्वणं पश्यति । सा ग्रामे स्वमाता
पितरं साकम् सुखेन वसन्ति । अधुनापि
सा स्वभ्रातरम् अधिकृत्य चिन्ताम् कृत्वा
दुःखम् अनुभवति । परन्तु कदापि तस्य
उपदेशम् न विस्मृत्य न जीवति । स्वमातापितरः
प्रत्याशान् , स्व अभिलाषा इति मन्यं तत्
तावत् तस्य जीवनस्य ध्येयं इति चिन्तयति ।
सर्वे छात्रान् पेशादायिनी भूत्वा सा
सुखी जीवनम् वसति ।